

Sønderborg et skridt nærmere geotermisk varme

Forundersøgelserne bekræftede, at der efter al sandsynlighed er geotermisk varme under Sønderborg. Men administrative problemer har foreløbigt forsinket projektet et halvt år.

GEOTERMI

Af journalist Flemming Linnebjerg Rasmussen, Dansk Fjernvarme

Jagten på vedvarende og miljøvenlig energi fra undergrunden fortsætter i Sønderborg. Her har partnerskabet mellem Sønderborg Fjernvarme og Dong Energy besluttet at arbejde videre for at hente miljøvenlig geotermisk varme op fra undergrunden.

Tilbage i oktober sidste år var specialister fra Polen rejst til Als for at undersøge undergrunden ved hjælp af seismisk teknologi, og de grundige analyser af disse forundersøgelser har bekræftet, at det er relevant at fortsætte med projektet.

- Slutrapporten fra eksperterne anbefaler, at vi fortsætter projektet, og den anbefaling har vi besluttet at følge. Vi er enige om at begynde de egentlige borer, fortæller Sønderborg Fjernvarmes direktør, Steffen Moe.

60 grader varmt vand

Resultatet af forundersøgelserne var dog ikke helt optimalt for Sønderborg Fjernvarme. Selskabet havde satset på at kunne placere det geotermiske anlæg på en nyindkøbt grund lige ved siden af byens kraftvarmeværk, hvor anlægget kunne ligge i perfekt tilknytning til ledningsnettet og kraftvarmeværket. Den byggegrund får fjernvarmeselskabet ikke brug for - til det formål i hvert fald. For selvom de seismiske forundersøgelser bekræftede, at der er gode muligheder for at hente geotermisk varme under Als, så viste de også, at lige netop den byggegrund ikke er velegnet til placeringen af anlægget.

I oktober sidste år var polske specialister i Sønderborg for at undersøge undergrunden for potentiel geotermisk varme. Resultatet er positivt og projektet kan gå videre til næste fase. Foto: Flemming L. Rasmussen.

- Kommunen har dog givet os mulighed for at overtage en grund meget tæt ved den placering, eksperterne udpegede som optimal. Ulempen er, at der er en afstand på tre kilometer hen til kraftvarmeværket, så det betyder, at vi får en ekstra udgift til en transmissionsledning. På den lange bane betyder det dog ikke så meget, og det ændrer afgjort ikke ved det fornuftige i projektet, fastslår Steffen Moe.

Det vigtigste er, at det varme vand i undergrunden er tilgængeligt, og det har undersøgelserne altså bekræftet. Undergrunden består af utallige jordlag, skabt gennem millioner af år. Nogle af dem er vandholdige og kan anvendes til geotermisk varme. Cirka to kilometer under Als findes et sådant vandledende sandstenslag ved navn Bunterformationen og det

rummer vand med en temperatur på omkring 60 grader. Det er i øvrigt også Bunterformationen, der allerede hentes geotermisk varme fra ved København. Det geotermiske anlæg i Sønderborg skal hente det varme vand op og pumpe køligere returvand tilbage i undergrunden.

Aftale skal på plads

Så langt, så godt. Potentialet er der, og parterne er enige om at fortsætte. Men i øjeblikket ligger projektet alligevel stille, fordi der er opstået en barriere i forhold til papirarbejdet.

Det er nemlig sådan, at Sønderborg Fjernvarme ifølge reglerne skal aftage varmen fra byens kraftvarmeværk. Derfor kan fjernvarmeselskabet ikke uden videre ændre i sin produktionskapacitet eller etablere ny produktionskapacitet, som det er tilfældet

med et geotermisk anlæg. Det kræver en aftale mellem kraftvarmeværkets tre ejere: Sønderborg Fjernvarme, I/S Alssund Affald og SH a.m.b.a. (Sønderjyllands Højspændingsværk).

Sådan en aftale har parterne forhandlet på plads og den er også underskrevet af to af de tre selskaber, nemlig Sønderborg Fjernvarme og I/S Alssund Affald. Det viste sig imidlertid, at der ikke umiddelbart var opbakning til at underskrive aftalen i SH's bagland, som udgøres af både Sydenergi og Dong Energy. Vanskelighederne bunder ifølge Steffen Moe i, at nogle interne aftaler mellem Dong Energy og Sydenergi mangler at falde på plads. I mellemtiden ligger geotermiprojektet altså stille.

- Jeg synes, det viser et kedeligt problem i energisektoren, og jeg ærgerr mig over, at det bremser et projekt som dette, som ellers netop er sådan noget, alle går og sukker efter i disse tider, siger Steffen Moe, der dog fort-

sat håber og forventer, at papirerne kommer i orden når som helst.

Store perspektiver

Foreløbig har den manglende aftale forsinket projektet omkring et halv år. Sønderborg Fjernvarmes direktør forventer på den baggrund, at det geotermiske anlæg kan være i fulde omdrejninger hen i 2012.

Hele projektet er konstrueret som et partnerskab mellem Sønderborg Fjernvarme og Dong Energy. Parterne skyder hver 50 procent af investeringerne ind. Forundersøgelserne har kostet fem millioner kroner, og den fase 2, som parterne altså er enige om at indlede, koster omkring 60 millioner kroner. Det omfatter blandt andet selve borerne. I sidste ende forventes projektet at løbe op i cirka 175 millioner kroner. Tilbagebetalingstiden er sat til 25 år.

Trods forsinkelsen er Steffen Moe fortsat overbevist om styrkerne ved at investere i et så stort projekt.

- Det er miljøvenlig og pris-stabil varme, der varer ved nærmest uendeligt. Vi kalkulerer med at kunne producere varme til en pris på mellem 250 og 300 kroner per megawatt-time, fortæller han.

Steffen Moe pointerer, at selve teknologien med de dybe borer, der anvendes til geotermiske anlæg, kan vise sig at rumme endnu større perspektiver.

- Som det er tilfældet mange andre steder, vil også vi have en overskudsproduktion af varme om sommeren. Det kan på længere sigt vise sig muligt at udnytte at udnytte undergrunden til at sæsonlagre store mængder varme. Dong Energy er ved at undersøge mulighederne. Teoretisk set kan det princip udnyttes i mange sammenhænge, også uden et geotermisk anlæg.

fr@danskjernvarme.dk